

Predmet C-112/24**Sažetak zahtjeva za prethodnu odluku sastavljen na temelju članka 98.
stavka 1. Poslovnika Suda****Datum podnošenja:**

12. veljače 2024.

Sud koji je uputio zahtjev:

Sąd Najwyższy (Poljska)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

11. siječnja 2024.

Podnositelj zahtjeva:

L. S.

Predmet glavnog postupka

Zahtjev branitelja suca općinskog suda za ispitivanje ispunjava li sudac Suda Najwyższyjeg (Vrhovni sud, Poljska), koji je imenovan u sastav koji odlučuje u stegovnom postupku protiv suca redovnog suda, zahtjeve neovisnosti i nepristranosti.

Predmet i pravna osnova zahtjeva za prethodnu odluku

- 1 Usklađenost s pravom Unije, osobito člankom 19. stavkom 1. drugim podstavkom UFEU-a u vezi s člankom 47. prvim i drugim stavkom Povelje Europske unije o temeljnim pravima, ocjene neovisnosti i nepristranosti suca u obliku u kojem je predviđena nacionalnim pravom – pitanja postavljena na temelju članka 267. UFEU-a

Prethodna pitanja

I. Treba li članak 19. stavak 1. drugi podstavak Ugovora o Europskoj uniji u vezi s člankom 47. prvim i drugim stavkom Povelje Europske unije o temeljnim pravima tumačiti na način:

1. da je nacionalni vrhovni sud u posebnom postupku koji je pokrenula stranka zahtjevom za ispitivanje ispunjava li sudac vrhovnog suda, koji je imenovan u

sastav koji odlučuje u stegovnom postupku protiv suca redovnog suda, zahtjeve neovisnosti i nepristranosti dužan po službenoj dužnosti ispitati je li sastav sudskog vijeća, određen nasumičnim odabirom iz reda cijelog sastava vrhovnog suda, „zakonom prethodno ustanovljeni” sud;

2. da, ako se zahtjev za ispitivanje ispunjava li sudac vrhovnog suda zahtjeve neovisnosti i nepristranosti temelji na tvrdnji da je taj sudac imenovan na tu dužnost u (bitno) nepravilnom postupku imenovanja, u sastavu sudskog vijeća koje se sastoji od pet sudaca nasumično odabranih iz cijelog sastava vrhovnog suda ne mogu sudjelovati suci vrhovnog suda koji su imenovani u isto takvom nepravilnom postupku imenovanja jer se takav sastav vrhovnog suda ne može smatrati neovisnim, nepristranim i zakonom prethodno ustanovljenim sudom;

3. da je, ako je u predmetu povodom ispitivanja ispunjava li sudac vrhovnog suda imenovan u sastav (koji odlučuje u stegovnom postupku protiv suca redovnog suda) zahtjeve neovisnosti i nepristranosti stranka dokazala da, s obzirom na to da je taj sudac vrhovnog suda sudjelovao u (bitno) nepravilnom postupku imenovanja na tu dužnost, imenovani sastav suda ne ispunjava zahtjeve da je prethodno ustanovljen zakonom, neovisan i nepristran, za odlučivanje o zahtjevu za ispitivanje ispunjava li sudac vrhovnog suda zahtjeve neovisnosti i nepristranosti suviše ispitivanje ponašanja tog suca nakon imenovanja i prirode stegovnog postupka koje je već propisano nacionalnim pravom te, slijedom toga, nenavođenje u zahtjevu okolnosti koje se odnose na ponašanje tog suca nakon imenovanja na dužnost suca vrhovnog suda nije osnova za odbijanje zahtjeva na temelju odredbi nacionalnog prava (članak 29. stavak 10. Ustave z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Zakon od 8. prosinca 2017. o Vrhovnom sudu));

– U slučaju potvrdnog odgovora na pitanje iz točke I. podtočke 2.:

II. Treba li članak 19. stavak 1. drugi podstavak Ugovora o Europskoj uniji u vezi s člankom 47. prvim i drugim stavkom Povelje Europske unije o temeljnim pravima tumačiti na način:

da sudac član sastava sudskog vijeća u predmetu povodom ispitivanja ispunjava li sudac vrhovnog suda (koji je imenovan u sastav koji odlučuje u stegovnom postupku protiv suca redovnog suda) zahtjeve neovisnosti i nepristranosti može, kao prvo, podnijeti zahtjev za izuzimanje iz sudjelovanja u sastavu sudskog vijeća drugog suca (sudaca) koji je nasumično odabran iz cijelog sastava vrhovnog suda i koji je na dužnost suca vrhovnog suda imenovan u (bitno) nepravilnom postupku imenovanja, što isključuje mogućnost da se sud u čijem sastavu sudjeluje (sudjeluju) smatra zakonom ustanovljenim, neovisnim i nepristranim sudom, i, kao drugo, zahtijevati da taj zahtjev ne razmatra sudac koji je također imenovan na dužnost suca vrhovnog suda u nepravilnom postupku imenovanja[?]

III. Može li, u slučaju da se dalje ne postupa po zahtjevu iz točke II. (na temelju odluke nacionalnog suda), sudac koji je podnio taj zahtjev odbiti obavljanje aktivnosti u predmetu povodom ispitivanja ispunjava li sudac vrhovnog suda

zahtjeve neovisnosti i nepristranosti ili mora sudjelovati u donošenju odluke, a stranci prepustiti odluku o eventualnom osporavanju te odluke zbog povrede prava stranke da njezin predmet razmotri sud koji ispunjava zahtjeve iz članka 19. stavka 1. drugog podstavka Ugovora o Europskoj uniji i članka 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima?;

IV. Utječe li na nepravilnost imenovanja sastava sudskog vijeća, u predmetu povodom ispitivanja ispunjava li sudac vrhovnog suda zahtjeve neovisnosti i nepristranosti, u kontekstu članka 19. stavka 1. drugog podstavka Ugovora o Europskoj uniji i članka 47. drugog stavka Povelje Europske unije o temeljnim pravima, okolnost da je u peteročlanom sastavu samo jedan sudac imenovan u (bitno) nepravilnom postupku imenovanja na dužnost suca vrhovnog suda, odnosno je li u takvom slučaju moguće daljnje postupanje i donošenje odluke s obzirom na to da većina članova imenovanog sastava nije nepravilno imenovana na dužnost suca vrhovnog suda?

Navedene odredbe prava Zajednice

Ugovor o Europskoj uniji: članak 4. stavak 3., članak 6. stavak 1., članak 19. stavak 1. drugi podstavak

Ugovor o funkcioniranju Europske unije: članak 2. stavci 1. i 2., članak 267.

Povelja Europske unije o temeljnim pravima: članak 47. prvi i drugi stavak

Navedena sudska praksa Suda Europske unije

Presuda od 19. studenoga 2019., A. K. i dr. (Neovisnost disciplinskog vijeća Vrhovnog suda), C-585/18, C-624/18 i C-625/18, EU:C:2019:982 (u daljnjem tekstu: presuda A. K.)

Presuda od 29. ožujka 2022., Getin Noble Bank, C-132/20, EU:C:2022:235

Presuda od 21. prosinca 2023., Krajowa Rada Sądownictwa (Ostanak suca na dužnosti), C-718/21, EU:C:2023:1015

Presuda od 1. srpnja 2008., Chronopost i La Poste/UFEX i dr., C-341/06 P i C-342/06 P, EU:C:2008:375

Presuda od 24. lipnja 2019., Popławski, C-573/17, EU:C:2019:530

Presuda od 29. srpnja 2019., Torubarov, C-556/17, EU:C:2019:626

Presuda od 22. svibnja 2003., Connect Austria, C-462/99, EU:C:2003:297

Presuda od 2. lipnja 2005., Koppensteiner, C-15/04, EU:C:2005:345

Presuda od 6. listopada 2021., W. Ż. (Vijeće za izvanrednu kontrolu i javne poslove pri Vrhovnom sudu – Imenovanje), C-487/19, EU:C:2021:798

Sudska praksa Europskog suda za ljudska prava

Presuda od 22. srpnja 2021., Reczkowicz protiv Poljske

Presuda br. 1469/20 od 3. veljače 2022., Advance Pharma sp. z o.o. protiv Poljske

Presuda br. 26374/18 od 1. prosinca 2020., G. Astradsson protiv Islanda

Presuda br. 4907/18 od 7. svibnja 2021., Xero Flor sp. z o.o. protiv Poljske

Presuda br. 49868/19 i 57511/19 od 8. studenoga 2021., Dolńska-Ficek i Ozimek protiv Poljske

Navedene odredbe nacionalnog prava

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Ustav Republike Poljske): članak 45. stavak 1.

Ustawa z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Zakon od 8. prosinca 2017. o Vrhovnom sudu): članak 10. stavak 1., članak 29. stavci 4., 5., 6., 8., 9., 10., 15., 17., 18., 21. i 24., članak 22.a stavak 1., članak 26. stavci 2., 3. i 4., članak 73. stavak 1.

Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Zakon od 27. srpnja 2001. o organizaciji redovnih sudova): članak 128.

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Zakon od 6. lipnja 1997. o Zakoniku o kaznenom postupku): članak 30. stavci 1. i 2., članak 41. stavak 1., članak 42. stavak 1., članak 534. stavci 1. i 2.

Sažeti prikaz činjeničnog stanja i postupka

Činjenično stanje predmeta uvelike se podudara s činjeničnim stanjem predmeta C-96/24 i C-103/24, a u preostalom dijelu im je slično.

Sažeti prikaz obrazloženja zahtjeva za prethodnu odluku

Obrazloženje zahtjeva za prethodnu odluku pretežito je isto kao i obrazloženje zahtjeva za prethodnu odluku u predmetima C-96/24 i C-103/24, a u preostalom dijelu im je slično.